

Fra: Uffe Thorndahl [<mailto:uffe.thorndahl@mail.dk>]

Sendt: 2. marts 2016 11:07

Til: Folketingets Oplysning <Folketinget@ft.dk>

Emne: Fw: Påligningen af tilslutningsbidrag på ejendomme i Magleby, Vordingborg kommune.

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg.
Folketinget.

Vedr.: Påligningen af tilslutningsbidrag på ejendomme i Magleby, Vordingborg kommune.

Jeg fremsender hermed den mail med bilag, jeg netop har sendt til Social- og indenrigsministeriet. Jeg vurderer, at indholdet og sagen også er relevant for social- og indenrigsudvalget, bla. fordi det er min vurdering, at der foregår og er foregået noget helt tilsvarende i måske 20-30 andre kommuner.

Med venlig hilsen

Uffe Thorndahl
Ambassadør for
Borgerretsbevægelsen

Social- og indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K.

Vedr.: Påligningen af tilslutningsbidrag på ejendomme i Magleby, Vordingborg kommune.

Jeg har tidligere henvendt mig til ministeriet i denne sag på vegne af en række borgere, som jeg er bisidder for. Vi er mange, der er meget bekymrede over sagen, som vi også finder bekræfter den almindelige tendens i de senere år, hvor borgerne over hele landet giver udtryk for en stadig voksende mistillid til både politikere og den offentlige forvaltning. I denne sag har myndighederne både løjet overfor borgerne og misligholdt deres forpligtelser som myndighed. Såfremt ministeriet efter gennemgang af det fremsendte måtte mene, at jeg tager fejl i min vurderinger af myndighedsudøvelsen, vil jeg meget gerne orienteres.

Kopi til Transparency International

Med venlig hilsen

Uffe Thorndahl

Ambassadør for
Borgerretsbevægelsen

Uffe

Statsforvaltningen
Storetorv 10
6200 Aabenraa.

Vedr.: Påligningen af tilslutningsbidrag på ejendomme i Magleby, Vordingborg kommune, Sagsnummer 2014-216332.

I forlængelse af hvidbogen om omkloakeringen af Magleby, samt en række yderligere indlæg fremsendes et supplerende notat bl.a. baseret på indsamling af oplysninger i arkiver m.v. Alt sammen oplysninger som det påhviler myndighederne i kraft af officialprincippet og forvaltningsloven selv at have tilvejebragt, - forpligtelser som myndighederne i et meget stort omfang har misligholdt.

Jeg skal i øvrigt også henvise til den vurdering som advokat Eigil Worm som kommunens advokat gav udtryk for i sagen om udskiftning af de lokale ledningsanlæg af regn- og spildevand i Hjertebjerg-Elmelunde i 1993.

Vordingborg kommune har under sagen benyttet flere konsulenter eksempelvis advokatfirmaet Horten og ingeniørfirmaet Niras. Kommunen har ikke informeret offentligheden om de udgifter, som skatteyderne i den forbindelse har skullet betale, men formentlig drejer det sig ialt om udgifter af størrelsesordenen 400.000 kr.

Kommunen har med sine konsulenter fremkommet med flere udokumenterede påstande i sagen. Jeg skal eksemplervis nævne et par karakteristiske eksempler fra Hortens notat af 20.8.2014.

" Klintevej var indtil kommunalreformen i 2007 en amtsvej, og det er det daværende amt, der har stået for vedligeholdelsen af vejen, herunder ledningen i vejen."

Og.

" Den tekniske gennemgang understøtter således, at ledningen i Klintevej er anlagt som et rørlagt vandløb, og at den har været anvendt til vejafvanding."

Og.

" Der er ikke i Vordingborg kommune oplysninger om en videregående vedligeholdelse af ledningen, og der er ikke henvist til sådanne oplysninger fra grundejernes side."

Ovenstående bemærkninger er som det bl.a. vil blive dokumenteret i det følgende usande. Beboerne kan da også berette om situationer på grund af forstoppelser i kloaksystemet, hvor kommunen foretog de nødvendige afhjælpende foranstaltninger, således at spildevandsafledningen kunne genoptages.

Jeg blev ringet op i slutningen af december af en af mine bekendte som er født og opvokset på Møn. Han havde i december 2015 sammen med sin kone drukket eftermiddagskaffe hos Helge Jensen i hans hjem Lohmannsvej 10 i Stege. Helge Jensen ejede gennem mange år virksomheden Stege Trælasthandel. Under kaffen kom de til at tale om Maglebysagen og her sagde Helge Jensen så :

" Jeg kan simpelthen ikke forstå kommunen. Jeg har da flere gange gennem årene leveret Ø 30 betonmufferør til kommunen til kloakken i Magleby. Vi læssede rørene af ved vejene i Magleby, og kommunen betalte regningerne."

Det har været meget forstemmende at konstatere, at myndighederne herunder også centrale myndigheder i en så overvældende grad viser, at de ikke har nogen eller i hvert fald kun megen lidt viden om de retslige og faktiske forhold vedrørende spildevandsafledningen i årene før og efter miljøreformen i 1973. Det er også i sig selv skandaløst, at skatteyderne betaler hundredtusindvis af kroner til Horten og Niras, uden at disse virksomheder forholder sig til eller har nogen viden om de juridiske konsekvenser af Storstrøms amtsråds godkendelse af kommunens spildevandsplan i november 1978. Som det tydeligt dokumenteres i det følgende så ændrer miljøreformen kompetencerne, således at amtsrådet med reformen overtager de kompetencer som vandløbsretterne tidligere havde i medfør af vandløbsloven.

D.v.s. at amtsrådets godkendelse i november 1978 fuldstændigt kan sidestilles med en landvæsenskommissionskendelse, og alligevel kommenterer hverken Horten, Niras eller for den sags skyld Naturstyrelsen dette forhold med et eneste ord. Det er simpelthen udtryk for en despekt for de værdier, vi i et virkeligt retssamfund alle burde værne om.

Historien om kloakeringen af Magleby.

Landsbyen Magleby var "hovedstaden" i Magleby kommune, og havde i 50'erne et befolkningstal på omkring 250. Som i alle andre steder af landet blev der også her etableret sanitære installationer gennem 50'erne. Retsgrundlaget var den

gang vandløbsloven af 1949, som i § 5 a indeholdt et indirekte forbud med udledning af spildevand. Det betød, at efter denne bestemmelse kan udledning af spildevand til vandløb søer eller havet fra samlede bebyggelser kun ske med tilladelse fra en vandløbsret. Derimod kunne udledninger fra mindre bebyggelser omfattende nogle få ejendomme og fra enligt liggende ejendomme etableres efter en i realiteten fri udledningsret i henhold til vandløbslovens 5 b, men dog under ansvar, hvis der senere konstateres skader på vandløbets naturlige tilstand som følge af udledningen.

Magleby var så stor en bebyggelse, at spildevandsudledning med tilslutning til vandløb etc. efter 1949 kun kunne ske med tilladelse fra en vandløbsret. Det må derfor - sådan som den daværende lovgivning var - lægges til grund, at den spildevandsafledning, der er etableret i Magleby før miljøreformen i 1973 i enhver henseende er baseret på tilladelser fra en vandløbsret. Hvidbogen indeholder da også en enkelt henvisning til en landvæsensnævnsoverenskomst som beskriver i hvert fald en del, af den østligste hovedledning af det kommunale kloaksystem i Magleby, og som senere i kommunens spildevandsplan fra 1977 får et amtsgodkendt udløb med betegnelsen U 6.1. Af kommunearkiver Møn 2 fra 1968 fremgår også på side 223 en henvisning til Div. sager vedr. kloakvæsen for perioden 1951-67.

Søren Colding, Marienbergvej 23 B, Vordingborg har således i en mail af 26.2.2016 oplyst, at han i perioden jan 1961-1962 var lærer på Magleby realskole. Skolen havde dengang ca. 150 elever og var tilsluttet det kommunale kloaksystem. Søren Colding oplyser videre, at det bagvedliggende kommunale plejehjem også var tilsluttet det offentlige kloaksystem.

Det fremgår af den udarbejdede hvidbog, at følgende ejendomme matr. nr. 4r, d. 3.6.1971, matr. nr. 19.c, d. 29.3.1972, og matr. nr. 32 a, d. 28.5.1973, alle får en kommunal tilslutningstilladelse efter vandløbslovens § 5 a. der som anført kun kan meddeles, hvis det sker på grundlag af en tilladelse fra en vandløbsret. Miljøbeskyttelsesloven vedtages d. 13.6.1973, og vandløbslovens bestemmelser vedrørende spildevandsafledning blev ophævet d. 1.10.1974. og frem til november 1978, hvor Storstrøms amtsråd godkender kommunens spildevandsplan fortsætter kommunen med at give tilladelser til tilslutning af spildevand til kommunens kloaksystem i Magleby på grundlag af de tilladelser vandløbsretterne har givet.

Det er en vigtig nydannelse i miljøbeskyttelsesloven, at kommunerne skal udarbejde spildevandsplaner, og det går kommunen da også igang med. I den forbindelse afholder kommunen to borgermøder som optakt til spildevandsplanlægningen i september 1975. Kommunen udsender i den anledning information om kloakdispositionsplan og betalingsvedtægt. Det fremgår tydeligt, at det til alle husstande omdelte materiale understreger, at langt hovedparten af landsbyerne på Møn har fået etableret et kommunalt spildevandsanlæg. Kommunen oplyser således :

" Ved en række mindre byer er det dog af økonomiske grunde planlagt at slutte det lokale ledningsnet til et mekanisk renseanlæg med udledning i et nærliggende vandløb.

En gang i fremtiden kan dette anlæg nedlægges, og ledningerne tilsluttes et centralt renseanlæg.

De lokale ledningsanlæg er i størst muligt omfang planlagt med hver sin ledning til regn- og spildevand. Ved udførelsen i mindre byer sker dette med lægning af en ny spildevandsledning, mens de eksisterende ledninger og grøfter anvendes til regnvand."

Og.

" Endvidere gennemføres udskiftning af lokale ledningsanlæg.

Tidspunkterne for gennemførelse heraf er anført på kortet."

Det fremgår af henvisningen til kortet, at kommunen planlagde en udskiftning af de lokale ledningsanlæg i Magleby i 1982.

D. 26.januar 1976 foretager teknisk udvalg en grundig og principiell behandling af spildevandsplanlægningen. Det fremgår af udvalgets dagsorden, at stort set alle ejendomme i landsbyerne via en bundfældningstank var tilsluttet en kommunal spildevandsledning, som kommunen vedligeholdte. Det var imidlertid et problem af mange af disse kommunale ledninger var gamle, således at reparationsarbejderne var stigende. Forvaltningen oplyste således, at der i de senere år ofte måtte søges tillægsbevillinger til reparationsarbejder på ledninger og pumpestationer.

I 1977 er spildevandsplanen udarbejdet. Planen fastslår, at Magleby er fælleskloakeret, og at kommunen ejer kloakanlægget. Spildevandssystemet er opdelt i tre ledningsstrækninger, hver med sin udledning : U 6.1, U 6.2 og U 6.3. Anlæggets udledning og kapacitet er opgjort ligesom grænsen for kloakoplandet er angivet. Det fremgår af spildevandsplanens plandel, at kommunen forestiller sig, at spildevandet fra Magleby skal samles i et nyt ledningsanlæg, der fører spildevandet mod vest til Borre. Da der er tale om et fællessystem er det samtidigt nødvendigt at etablere et forsinkelsesbassin for det opspædte spildevand under regn. Kommunen angiver derfor også, hvilke arealer der planlægges erhvervet i forbindelse med etablering af forsinkelsesbassinet og den nye kloakledning til transport af spildevandet til Borre.

Storstrøms amtsråd godkender i november 1978 spildevandsplanen. Amtsrådets godkendelse har herefter nøjagtig samme retsvirkning som en landvæsenskommissionskendelse.

Spildevandsplanen revideres i 1989. For Magleby's vedkommende med principielt samme indhold som den første spildevandsplan.

D. 23.1.1992 fremsættes et lovforslag om lov om betalingsregler for spildevandsanlæg. Heri indsættes en helt ny bestemmelse i lovens § 2 stk.1. :

" Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller har betalt tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg jf. § 3 stk.3."

Dette indebar en meget væsentlig ændring af vilkårene for kommunens spildevandsplanlægning, fordi samtlige ejendomme som var tilsluttet de kommunale spildevandsanlæg i stort set alle landsbyer på Møn som behandlet på teknisk udvalgs dagsorden d. 26. januar 1976 nu fra lovens ikrafttræden d. 1.7.1992 ikke kunne blive pålagt tilslutningsbidrag.

Dette udløste umiddelbart herefter en konflikt mellem kommunen og borgerne i Hjertebjerg-Elmelunde, hvor kommunen var igang med at planlægge en udskiftning af de eksisterende ledningsanlæg, da loven blev vedtaget. Kommunen ansatte derfor advokat Eigil Worm til at bistå kommunen. I et brev til kommunen af 16.juni 1993 understreger Eigil Worm efter gennemgang af sagen og herunder den gældende spildevandsplan at :

" Spildevandsplanen fra 1989 taler således med afgørende vægt for, at Elmelunde, Hjertebjerg og Råbylille er offentligt fælleskloakerede, medens oplysningerne for Landsled er lidt uklare, men taler for, at der ikke er fælles kloak og heller ikke offentlig kloak."

Det fremgik da også af den gældende spildevandsplan som på side 10 vedrørende Elmelunde og Hjertebjerg fastslog :

" Begge byer er fælleskloakerede, men uden anden rensning end hustranke."

I opland 13 er der ca. 39 boliger samt alderdomshjem og børnehave.

I opland 14 er der ca. 44 boliger og skole, hal og forsamlingshus."

På trods heraf sender kommunen ved borgmester Knud Larsen og kommunaldirektør Søren Hovmand et brev til tilsynsrådet for Storstrøms amt d. 5.3.1993. Heri står :

" Med hensyn til de hidtidige afløbsforhold i området kan bekræftes, at ejendommene har haft private hustranke (septictanke eller trixtanke) med afløb til egnet recipient."

Recipienten kan være vandløb, dræn, rørlagte grøftefyldninger eller lignende. Der er således ikke tale om spildevandsledninger der jfr. gældende lovgivning kan betegnes som off. spildevandsanlæg, ligesom der ikke over kloakforsyningen er afholdt nogen form for udgifter til drift og vedligeholdelse af anlæg i området."

Denne udtalelse er jo direkte usand, hvad kommunens advokat Eigil Worm jo også som anført understreger, og også i direkte strid med spildevandsplanen og indholdet af teknisk udvalgs dagsorden af 26.1.1976.

Løgnen understreges også af, at der tilsammenligning på samme side 10 i kommunens spildevandsplan om Ny Borre står :

" Opland 9 er ikke kloakeret. Kloakvandet nedsives i oplandet."

Foruden 35 boliger er der lidt erhvervsvirksomheder med ialt 18 p.e."

Borgmester Knud Larsen og kommunaldirektør Søren Hovmand lyver derfor direkte overfor det statslige tilsyn på en måde man, kan sammenligne med mened i forbindelse med en retssag. Søren Hovmand personificerer den mangel på etik som er med til at karakterisere kommunen. Søren Hovmand var også

kommunaldirektør i Vordingborg kommune i 2008-2009. Han forsvandt fra kommunen, da det blev offentligt kendt, at han uden kørekort havde kørt i kommunens biler, og samtidigt forlangte skattefri kørselsgodtgørelse for at benytte kommunens biler, der var fuldt finansierede af skatteyderne.

Nu er det i Danmark strafbart at føre bil uden kørekort, og det foregik åbenbart i et betydeligt omfang. Jeg har imidlertid intet hørt om, at dette førte til, at politiet eller kommunen i den anledning foretog sig noget. Det samme gælder kravet om udbetaling af skattefri kørselsgodtgørelse for at køre i kommunens biler. Dette kan i hvert fald sammenlignes med socialt bedrageri, der landet over har ført til fængselsstraffe for personer, der har begået socialt bedrageri selv for ret små beløb. Jeg har heller ikke hørt, at Vordingborg kommune har foretaget anmeldelse af dette misbrug, og er det ikke sket, så er der her tale om en voldsom forskelsbehandling i forhold til kommunens reaktion på sociale bedragere, som kommunen i øvrigt tidligere på sin hjemmeside opfordrede borgere til anonymt at anmelde. Har jeg ret i, at det eneste der skete med kommunaldirektør Søren Hovmand i forbindelse med disse overtrædelser var, at han blev fyret som kommunaldirektør, men i øvrigt kunne begå disse overtrædelser uden andre konsekvenser, er det blot endnu en bekræftelse på, at Danmark i dag ikke lever op til det fundamentale krav om lighed for loven, men at man forskelsbehandler således, at magtudøvelsen i høj grad gør forskel på almindelige mennesker, og så dem der som systemets venner tilhører den politiske, sociale- og økonomiske magtelite.

I slutningen af 1996 foretager kommunen i det skjulte en ændring af ca. 200 ejendommens BBR registre, hvilket dokumenteres af oplysninger fra boligministeriet. Ændringerne indebærer, at de pågældende ejendomme som korrekt efter kommunens spildevandsplan har en register oplysning om, at ejendommene har "Afløb til offentligt spildevandsanlæg." ændres til "nedsivning". I Magleby har det den konsekvens, at kommunen herved på papiret overtræder en væsentlig bestemmelse i miljølovgivningen, der kræver at der mindst skal være 300 meter mellem et nedsivningsanlæg og en drikkevandsboring, der benyttes af et alment vandværk. Da den ene af Magleby vandværks boringer ligger midt i Magleby, så betyder kommunens snigløb yderligere, at knap halvdelen af ejendommene i Magleby nu på papiret har et ulovligt nedsivningsanlæg.

Det ser meget ud til, at en række kommuner, og måske hovedparten af kommunerne uden for de store byer har talt sammen om, hvordan man skulle kunne snigløbe loven fra 1992, og derved fratage borgerne den retsbeskyttelse som lovens § 2 stk.1 indeholdt. Der er hvert fald adskillige eksempler på, at kommunerne på nogenlunde samme måde nogenlunde samtidigt foretog samme overgreb på borgere rundt omkring i landet. En nu pensioneret ledende embedsmand i kommunen (hvis navn jeg kender) har således i december måned til en af mine bekendte begrundet kommunens falskneri med :

" Det var vi jo nødt til - ellers kunne vi jo ikke opkræve tilslutningsbidrag".

Havde dette foregået i den private sektor ville ingen have været i tvivl om, at der blev begået et bedrageri, med det formål at tilsvindle sig betydelige beløb fra borgerne. Men hvordan det så kan lade sig gøre i et land, som netop de samme myndigheder ofte beskriver som et retssamfund, at der tilsyneladende uden konsekvenser kan gennemføres et sådant svindelnummer, hvor borgerens retsbeskyttelse helt bevidst fjernes ?.

D. 24.6.2003 sælger Borgmester Knud Larsen ejendommen Klintevej 496 med tre boliger.

Af skødet side 6 om ejendommens energi-, forsynings- og afløbsforhold fremgår :

" Ejendommen har vandforsyning fra privat alment vandforsyningsanlæg og afløb til offentligt spildevandsanlæg."

Borgmester Knud Larsen garanterede således køberen af ejendommen, at kommunen aldrig på et senere tidspunkt kunne opkræve tilslutningsbidrag. Men i 2014 påligner borgmester Knud Larsen alligevel ejendommen tilslutningsbidrag på knap 120.000 kr. Havde dette foregået i den private sektor havde de fleste borgere givetvis beskrevet forløbet som et bedrageri. Jeg har derfor bedt Sydsjællands og Lolland-Falsters politi om :

" 1.

Genoprette retstilstanden således, at konsekvenserne af de begåede lovovertrædelser annulleres ved, at Vordingborg kommune tvinges til at annullere de foretagne opkrævninger af tilslutningsbidrag.

2.

Sørge for at de begåede lovovertrædelser får samme konsekvenser for de ansvarlige, som hvis de var begået af personer i en privat virksomhed."

D. 1.4.2008 ansætter Vordingborg kommune en person til at varetage spildevandsplanlægningen for den nye Vordingborg kommune, som består af 4 sammenlagte kommuner. Spildevandsplanlægningen er en af kommunens økonomisk set tungeste sektorplanlægningsopgaver, som også har den største økonomiske betydning for kommunens indbyggere, og den nye ansattes arbejde har da også trukket en række tvangsauktioner med sig. Alene blandt Maglebys knap 100 ejendomme har Vordingborg kommunes spildevandsprojekter medført 5 tvangsauktioner. Den nyansattes hovederhvervsmæssige viden og erfaring var først og fremmest baseret på et arbejde som rengøringsassistent gennem 12 år på en af kommunens folkeskoler. Denne erhvervsmæssige erfaring viste sig også efterfølgende tydeligt i kommunen's spildevandsplanlægning som i høj grad var præget af betydelige faglige mangler.

Kommunens spildevandsplanlægning.

Kommunens tekniske udvalg arbejdede med forskellige modeller især for spildevandsafledningen udenfor de større bysamfund. Etableringen af mange

afskærende ledninger og et system af adskillige decentrale renseanlæg ville være en stor økonomisk belastning for kommunen. Udvalget behandlede denne sag på et udvalgsmøde d. 26.1.1976.

Kommunen arbejdede med tre modeller. Ved den mest indgribende skulle spildevandet afskæres fra byer helt ned til 10 husstande. Næste trin var afskæring fra byer fra mere end 30 husstande, og den mest vidtgående var afskæring fra byer med mere end 50 husstande. Som det fremgår er Magleby en del af denne løsning som ville indebære etablering af et nyt biologisk og 4 nye mekaniske renseanlæg. På dagsordenens side 133 er spildevandsstrukturen for spildevandshåndteringen udenfor de egentlige byer beskrevet.

Kommunen understreger, :

" De fleste bebyggelser i disse små samfund har en eller anden form for hustank (trixtank eller septictank)."

Og om de eksisterende detailedninger i vejene anfører forvaltningen på side 134 :

" Afløbene fra hustankene er for størstedelens vedkommende tilsluttet en eller anden form for off. ledning, inden det løber til dræn eller grøft. De off. ledninger er som regel opstået ved, at kommunen i tidens løb har udført grøftefyldninger langs vejene. Disse grøftefyldninger og ledninger i øvrigt er ofte meget gamle og stærkt defekte. Da kommunen har vedligeholdelsen på disse ledninger, udfører vejvæsenet jævnligt reparationsarbejder på disse.

Teknisk forvaltning er af den opfattelse, at omfanget af sådanne reparationsarbejder er stigende. Dette er naturligvis under hensyntagen til ledningernes høje alder, og de senere års forøgelse af sanitære installationer.

Teknisk forvaltning har således ofte måtte søge tillægsbevillinger til reparationsarbejder på ledninger og pumpestationer."

D. 10.11.1975 traf udvalget en række principielle beslutninger :

" 1.

30-50 husstande.

2.

Frivillig ordning kan tiltrædes, såfremt det er teknisk muligt, idet der i kloakprojektet ikke indgår regnvandsafledning ud over de steder, hvor der er fællessystem.

3.

Udvalget finder at en mekanisk rensning af spildevand fra mindre bysamfund (over 30 - 50 husstande) som værende fuldt tilstrækkelig, såfremt ikke andre muligheder viser sig økonomisk forsvarlige."

Teknisk udvalgs grundige dagsordensgennemgang understreger meget klart, at kommunens og dens konsulents efterfølgende påstande er direkte urigtige, og

at det i hvert fald for kommunens vedkommede er tale om direkte overtrædelser af det beslutningsgrundlag, der skal være etableret i henhold til officialprincippet. Kommunen understreger i 1976 således meget klart, at stort set alle landsbysamfund (herunder også Magleby), at det er kommunen, der driver og vedligeholder kloakledningerne, således at disse ledningsanlæg efter loven alle er offentlige spildevandsanlæg. Kommunen understreger også, at der afholdes registrerbare udgifter af kommunen i forbindelse med denne drift. Det ville kun have taget nogle få timer, at finde dette beslutningsgrundlag frem i kommunens arkiv. Så enten lyver kommunen helt bevidst og målrettet, eller også foreligger der endog meget grov ansvarspådragende uagtsomhed.

Miljøreformen.

Hverken kommunen eller overordnede myndigheder har under sagen demonstreret nogen form for viden om forholdene før og efter miljøreformen 1973.

Jeg har vedlagt nogle sider fra det d. 25.1.1973 fremsatte forslag til lov om miljøbeskyttelse.

Folketingstidende tillæg A, Folketingsåret 1972-73. Spalte 3841.

De centrale bestemmelser fremgår af lovens § 18:

" Tilladelse til, at spildevand tilføres vandløb, søer eller havet jfr. § 17 stk. 1 meddeles af amtsrådet.

Stk. 2 Ministeren for forureningsbekæmpelse kan efter forhandling med de kommunale organisationer fastsætte regler om, at en tilladelse efter stk.1 i visse tilfælde meddeles af kommunalbestyrelsen."

Sådan var kompetenceopdelingen frem til 1994.

Som det fremgår, er det amtsrådet, der har kompetencen til at udstede spildevandstilladelser, og det er kun i helt specielle tilfælde kommunalbestyrelsen, der lovligt kan give tilladelser til udledning af spildevand. Det er derfor væsentligt, at konstatere, at det er kommunen, der har udstedt samtlige tilladelser i Magleby til udledning/tilslutning af spildevand frem til 1994.

Af bemærkningerne til lovforslagets § 17 anføres :

" For så vidt angår spildevand indeholder vandløbslovens § 5 a et indirekte forbud mod udledning af spildevand, der også omfatter udledning til havet. Efter denne bestemmelse kan udledning af spildevand til vandløb eller havet fra samlede bebyggelser og fra visse nærmere opregnede virksomheder kun ske med tilladelse fra en vandløbsret."

Det er dokumenteret i hvidbogen, at kommunen frem til miljøreformen udsteder alle tilladelser til udledning af spildevand fra ejendommene i Magleby. Som det fremgår kan dette kun lovligt lade sig gøre, såfremt en vandløbsret udtrykkelig har givet tilladelse hertil.

Det oplyses videre i bemærkningerne til lovforslagets § 17 :

" For så vidt angår spildevand foreslås det i lighed med den gældende ordning efter vandløbsloven, at der efter en konkret prøvelse i enkelttilfælde kan meddeles tilladelse til udledning til vandløb, søer eller havet. Kompetencen hertil foreslås, jfr. § 18 henlagt til amtsrådet og i visse tilfælde til kommunalbestyrelsen, jfr. nærmere nedenfor."

Til § 18 gøres der bl.a. følgende bemærkninger :

" Under forhandlingerne med de kommunale organisationer har der været enighed om, at hovedreglen bør være den, at tilladelsen til spildevandsudledning meddeles af amtsrådet. Navnlig med hensyn til vandløb gælder det, at forureninger, f.eks. i form af spildevandsudledning i de øvre dele under en eller anden form vil få konsekvenser for lavere liggende dele af vandløbet. Afgørelser vedrørende sådanne udledninger til vandrecipienter forudsætter derfor efter sin natur et samlet overblik, som også af ressourcemæssige årsager mest naturligt placeres hos amtskommunen."

Og yderligere :

" Som det fremgår af bestemmelsens stk.2, foreslås der tillagt ministeren for forureningsbekæmpelse bemyndigelse til i visse tilfælde at henlægge kompetencen til at tillade spildevandsudledning til kommunalbestyrelsen. Denne kompetence tænkes især udnyttet i to grupper af tilfælde. Ifølge vandløbslovens § 78 stk. 4, kan kommunalbestyrelsen, såfremt der af en landvæsenskommission er afsagt kendelse om etablering af et kommunalt spildevandsanlæg inden for de således fastlagte rammer for den totale belastning af dette anlæg og dermed af recipienten, på egen hånd tillade, at spildevandsproducenter, der ikke oprindeligt har været tilsluttet anlægget, senere tilslutter sig dette uden landvæsenskommissionens mellemkomst. Denne bestemmelse foreslås ophævet ved det samtidigt fremsatte forslag til ændring af vandløbsloven. En tilsvarende bestemmelse er ikke foreslået direkte overført til nærværende lovforslag. Dette skyldes det ovenfor i de almindelige bemærkninger fremhævede ønske om at udforme lovforslagets bestemmelser om beskyttelse af overfladevand på en sådan måde, at disse naturligt kan indgå i lovforslagets karakter af en bred rammelov vedrørende miljøbeskyttelse. På den anden side er man fuldt opmærksom på, at det princip, der ligger til grund for den nævnte bestemmelse i vandløbslovens § 78 stk.4, under alle omstændigheder bør opretholdes i fremtiden.

I de regler, der vil blive udfærdiget i medfør af nærværende bestemmelses 2. stk, er det derfor tanken at bemyndige kommunalbestyrelsen til uden amtsrådets mellemkomst at tillade, at private spildevandsproducenter tilslutter sig et eksisterende kommunalt spildevandsanlæg i samme omfang, som tilfældet har været hidtil i medfør af vandløbslovens § 78 stk.4. En sådan ordning vil formentlig tillige blive udstrakt til at omfatte

tilfælde vedrørende private spildevandsproducenters tilslutning til offentlige spildevandsanlæg, der er tilladt af amtsrådet i henhold til nærværende bestemmelses 1. stk."

Og endelig :

" Den anden gruppe af tilfælde, hvor bemyndigelsen i bestemmelsens 2.stk, formentlig vil blive udnyttet til at henlægge beføjelsen til at meddele tilladelse til spildevandsudledning fra amtsrådet til kommunalbestyrelsen, omfatter først og fremmest spildevandsudledningen fra enligt beliggende ejendomme i landzonen. Der er her tale om tilladninger af relativt begrænset betydning for den samlede recipienttilstand i et område..."

Det understreges, således klart at retstilstanden er den, at de mange (samtlige) tilladelser til tilslutning som kommunen har meddelt til tilslutning af husspildevand i Magleby, helt grundlæggende retligt set har forudsat, at Magleby var offentligt kloakeret.

Som en konsekvens af miljøreformen udstedes der bekendtgørelse nr. 174 af 29.3.1974.

Bekendtgørelsen fastslår i § 3, at :

" Tilladelse til tilførsel af spildevand til vandløb, søer eller havet samt til udledning af spildevand på jorden meddeles af amtsrådet.

Stk. 2 Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til udledning af spildevand i de i § 21, § 25 stk.1., § 27 og §29. stk.3 nævnte tilfælde."

Miljøministeriet udsendte samtidigt cirkulære nr. 92 af 17.4.1974 om spildevand, som vejledning til administrationen af bekendtgørelse nr. 174.

Indtil Storstrøms amtsråd godkendte Møn kommunes spildevandsplan i november 1978 havde Møn kommune følgende kompetence som det fremgår af cirkulærets side 10:

" Meddele tilladelse til tilslutning til eller ændring af udledning til offentligt spildevandsanlæg inden for den for anlægget fastsatte kapacitet, jfr. bekendtgørelsens kapitel 6.

Meddele tilladelse til tilslutning til eller ændring af udledning af husspildevand til private spildevandsanlæg for husspildevand inden for den for anlægget fastsatte kapacitet, jfr. bekendtgørelsens kapitel 8."

Dette understreger igen det faktum, at kommunens tilladelser til tilslutning af spildevand fra ejendomme kun kan være sket til det offentlige spildevandsanlæg i Magleby, således som tilladelserne er dokumenteret i hvidbogen.

d. 4.3.1991 behandler teknisk udvalg eksempelvis en sag om ejendommen Sømarkevej 6. Det fremgår af dagordenen at :

" Ejendommen er kloakeret med egen septiktank med afløb til fælles ledning i Sømarkevej."

Og.

"Såfremt virksomheden senere vil komme til at omfatte en ændret produktion vil der kræves ny tilladelse med krav om bl.a. trixtank."

Disse oplysninger og vilkår forudsætter, at der er tale om en tilslutning til et offentligt spildevandsanlæg.

Bekendtgørelse nr. 174 blev senere ændret. Bl.a. blev der udstedt en bekendtgørelse nr. 310 af 25.4.1994 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4. Heri er bestemt i § 8 stk.1.:

" Kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse til tilslutning af spildevand til offentligt spildevandsanlæg samt dertil hørende afløbsledninger inden for oplandsgrænsen for det offentlige spildevandsanlæg under overholdelse af amtsrådets udledningstilladelse."

Og i § 9 :

" Kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse til tilslutning af spildevand til private spildevandsanlæg inden for anlæggets kapacitet, når der foreligger skriftlig accept fra den for anlægget ansvarlige."

I 1999 udarbejdes en vejledning til bekendtgørelsen. Heri er bl.a. bestemt :

" Enhver tilslutning af spildevand til et kommunalt eller privat spildevandsanlæg kræver tilladelse efter lovens § 28. Forudsætningen for, at kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til tilslutning er, at der foreligger en ansøgning, der indeholder tilstrækkelige oplysninger om spildevandsmængder og indhold af forurenende stoffer."

Vordingborg kommune har gang på gang både overfor Statsforvaltningen og offentligt argumenteret med i øvrigt helt uden dokumentation, at da det var amtet og ikke kommunen, der havde anlagt ledningerne i Magleby så kunne disse ledninger ikke være offentlige. Denne argumentation er i sig selv i direkte modstrid med retsgrundlaget.

I forlængelse af miljøreformen udsendte Akademisk forlag et 5 bindsværk redigeret af W.E.v.Eyben. Dansk Miljøret. Bind 3 Miljøværn omhandler miljøbeskyttelsesloven. På side 105 i afsnittet : Etablering og udvidelse af offentlige spildevandsanlæg står :

" Offentlige spildevandsanlæg er efter bkg. § 2 stk. 4, de anlæg, hvor kommunalbestyrelsen har ansvaret for driften og/eller vedligeholdelsen. Det er efter definitionen ikke afgørende, hvem der har etableret anlægget; det er ikke usædvanligt, at et spildevandsanlæg eller dele af anlægget etableres af private, f.eks. udstykkeren af et område, hvorefter kommunalbestyrelsen overtager ansvaret for driften og vedligeholdelsen."

I samme bind side 102 understreges også det faktum, at det (i hvert fald siden 1949) har været nødvendigt, at der forelå en tilladelse fra en vandløbsret som grundlag for samtlige tilladelser fra ejendomme i Magleby til udledning af husspildevand til den fælles kloakledning i vejene.

" I modsætning til reglerne i den hidtil gældende vandløbslovs § 5 b, der åbnede mulighed for afledning af spildevand fra enligt beliggende ejendomme, er det nu altid nødvendigt at indhente tilladelse til udledning af spildevand."

Spildevandplaner.

Det var en del af miljøreformen, at kommunerne blev pålagt pligt til at udarbejde spildevandsplaner. Kravet blev fastlagt i § 6 stk1.i bekendtgørelse nr. 174.

" Kommunalbestyrelsen skal inden 1. oktober 1976 udarbejde en samlet plan for udbygning af spildevandsanlæg i kommunen (spildevandsplan).

Advokatfirmaet Horten skrev om spildevandsplanerne følgende i sit notat d. 20.8.2014 :

" Det er ikke usædvanligt, at kommunen i de første generationer af spildevandsplaner var mere fokuserede på at dokumentere og beskrive de eksisterende afledningsforhold og recipientudløb end på at foretage en snævert set korrekt karakteristik af de enkelte løsninger."

Horten giver her udtryk for, at kommunerne ikke var i stand til at finde ud af, om det var kommunen, der drev de enkelte spildevandsanlæg, eller om der var et privat spildevandslaug eller lignende, der havde ansvaret . Det er vel det samme som at sige, at kommunerne heller ikke kunne finde ud af, at forvalte og udøve myndighed efter bekendtgørelse nr. 174. Det er en helt udokumenteret påstand, som jeg som rådgivende civilingeniør gennem 70'erne og 80'erne, hvor jeg forestod udarbejdelsen af et antal spildevandsplaner landet over, kan sige er en utrolig infam, æreskrænkende og underlødige vurdering af landets kommuner, og de konsulentfirmaer, der betjente dem. Møn kommune har i sin spildevandsplan fra 1977 foretaget planlægningen i fuldstændig overensstemmelse med teknisk udvalgs behandling på mødet d. 26.1.1976 og som bestemt i bekendtgørelse nr. 174..

Det var i øvrigt et lovkrav, at kommunerne i spildevandsplanen skulle redegøre for, hvilke spildevandsanlæg der var kommunale og hvilke der var private. Der står direkte i kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 174.

I § 7 litra 10 er således bestemt, at spildevandsplanen skal indeholde en beskrivelse af :

" Hvilke anlæg, der skal drives som offentlige, og hvilke, der skal drives som private."

Til støtte for kommunerne udarbejdede miljøstyrelsen derfor i 1976 vejledende bestemmelser for udarbejdelse af kommunale spildevandsplaner, samt afholdelse af offentligt møde samt amtsrådets godkendelse af planen. Dette blev suppleret med en vejledning til de signaturer som kommunerne skulle bruge i recipientkvalitets- og spildevandsplaner. Møn kommunes spildevandsplan følger også på dette punkt fuldstændigt vejledningen og planen er udarbejdet med anvendelse af de foreskrevne signaturer.

På vejledningens side 20 beskrives hvorledes rubrikkerne 21-23 i spildevandsplanens skemadel skal udfyldes. Der står :

" Herunder anføres ansvaret for drift af anlægget ved at afkrydse en af rubrikkerne:

K = kommunalt

FK = fælleskommunalt

P = privat"

Jeg er helt sikker på, at kommunerne dengang i tilstrækkeligt omfang var i stand at læse og forstå så meget, at de også var i stand til at sætte krydset det rigtige sted med de tre valgmuligheder der var.

Af vejledningens side 35 fremgår under godkendelsens omfang.:

" Såfremt spildevandsplanen for dele af kommunen ikke er detaljeret i en grad svarende til spildevandsbekendtgørelsen, redegøres nøje for delplanens omfang."

Af spildevandsplanen og amtrådets godkendelse fremgår, at spildevandsplanen for så vidt angår spildevandsbekendtgørelsen for Magleby's vedkommende fuldstændigt var i overensstemmelse med de stillede krav.

Tømningsordninger.

Det har under sagen været påstået fra naturstyrelsen, at :

" Tilslutning til offentligt spildevandsanlæg, medfører at grundejeren har krav på at tillede husspildevandet urensset til spildevandsanlægget...".

Naturstyrelsen har været fuldstændig ude af stand til at dokumentere, at der foreligger et retsgyldigt grundlag for denne opfattelse, idet jeg har bedt om et sådant grundlag adskillige gange. Naturstyrelsen har kun kunnet henvise til, at to medarbejdere har gentaget sig selv et par gange. Det er i sig selv utroligt, at man som borger skal udsættes for en så underlødige behandling fra en centraladministrativ myndighed i et land, som myndighederne selv beskriver som et retssamfund. Sandheden er den stik modsatte. Kommunerne arbejdede i mange år landet over ud fra et ønske om at begrænse investeringerne i spildevandsafledning og rensning, ved i de små og mindre bysamfund at søge løsninger, hvor spildevandet blev mekanisk rensset på den enkelte ejendom inden tilslutning til den kommunale kloakledning.

I Dansk Miljøret, bind 3 om miljøvern er der således på side 107 i afsnittet om tilslutning til fælles spildevandsanlæg understreget :

" Kommunalbestyrelsen kan stille vilkår i forbindelse med tilslutningstilladelser, f.eks. krav om forrensning af spildevandet forinden tilledning til det fælles anlæg eller krav om separering af regnvand og andet spildevand."

Det er da også præcist det, der er sket i Møn kommune. hvor kommunen opererede med to former for håndtering af slammet fra bundfældningstanke. Det ene system handlede om de bundfældningstanke, der var tilsluttet kommunens kloaksystem i landsbyerne, hvor man senere vedtog kommunale tømningsordninger. Herudover var der eksempelvis i sommerhusområder også bundfældningstanke med tilslutning til private kloaksystemer f.eks. i Råbylille Strand. Kommunen sondrede meget tydeligt mellem disse to typer af bundfældningstanke.

I 1990 udgav miljøstyrelsen en redegørelse for septiktanke, netop fordi man på dette tidspunkt fortsat arbejdede med muligheden af at begrænse spildevandsinvesteringerne i mindre landsbyer, således at kommunerne med indførelse af en tømningsskema kunne bevare den mekaniske rensning via bundfældningstanke med afløb tilsluttet de kommunale spildevandsanlæg i landsbyerne, hvorfra spildevandet blev afledt til vandløb, dræn, grøfter etc. På side 12 er oplyst :

" Slam fra bundfældningstanke bortskaffes efter kommunalbestyrelsens anvisninger. For at sikre en bundfældningstanks funktionsdygtighed skal slam fra denne fjernes med passende mellemrum (1-2 år)".

Af side 18 fremgår om bundfældningstankens funktion :

" Bundfældningstanke dukker op i slutningen af 1800-tallet i takt med udbredelsen af den offentlige vandforsyning samt vandklosettets udbredelse. Det er i samme tidsrum, udbygningen af de offentlige kloakanlæg tager fat for alvor."

Og.

"I lærebogen fra 1931/14 står der, at :

Slamfang dannet af en almindelig 1 m betonbrønd med tæt bund har fundet en ret almindelig udbredelse som slamfang ved enkelte ejendomme, hvor forholdene har gjort det ønskeligt, at faste urenheder tilbageholdes inden spildevandet når ud i gadekloakkerne. Disse brønde - populært kaldet "septic-tanke - forlanges anvendt ved vandklosetinstallationer for at opnå en vis rensning af afløbsvandet. Afløbet fra en sådan tank må under ingen omstændigheder betragtes som rensat og bakteriefrit."

Miljøstyrelsens redegørelse om septiktanke kobler således anvendelsen af bundfældningstanke direkte sammen med det kommunale kloaksystem.

Kloakvæsen Magleby.

Borgerne har arbejdet energisk på at fremskaffe de historiske data, som kommunen som myndighed selv skulle have fremskaffet, hvis Vordingborg kommune da havde respekteret officialprincippet.

Netop nu er det blevet afdækket, at der findes kommunearkiver Møn 2, hvor de tidligere sogne er blevet behandlet : Bogø, Borre, Damsholte, Elmelunde, Fanefjord, Keldby og Magleby. Det gælder perioden 1942-1968. På side 223 er der vedrørende Magleby henvist til afsnit 63 Kloakvæsen i perioden 1951-67 til Div. sager vedr. kloakvæsen, se 10/40.

Hovedparten af kloakeringen af Magleby er formentlig sket netop i perioden 1951-1967, og der er derfor forventeligt, at der i dette materiale vil være yderligere dokumentation for, at Magleby er blevet kloakeret ved sognekommunens foranstaltning.

Dette materiale skulle Vordingborg kommune jo også i medfør af officialprincippet selv have sørget for at have fremskaffet. Også her har det været nødvendigt for borgerne at bruge betydelig arbejdskraft for at tilvejebringe det nødvendige retsgrundlag for, at der kan træffes en lovlig og forsvarlig beslutning. Aktuelt har borgerne kontaktet rigsarkivet, for mod betaling at få fremskaffet de beskrevne sider om kloakvæsenet i Magleby i perioden 1951-67. Dette materiale vil blive eftersendt bl.a, sammen med det materiale, der tilgik borgerne i forbindelse med borgermøderne i september 1975.

Sammenfatning.

Nedenfor sammenfattes hovedbegrundelserne for, at der ikke lovligt kan pålignes tilslutningsbidrag på ejendomme i Magleby.

A.

Magleby sognekommune og Møn kommune har frem til november 1978 meddelt tilladelse til tilslutning af spildevand for ejendomme i Magleby med hjemmel i vandløbsloven af 1949 § 5 a, der forudsatte, at der forelå en godkendelse fra en vandløbsret, og at der i øvrigt var tale om tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg.

B.

I det materiale som kommunen udarbejdede som grundlag for borgermøderne i september 1975 fremgår, at hovedparten af landsbyerne på Møn havde kommunale kloakanlæg, som kommunen ville foretage en udskiftning af. For Maglebys vedkommende fremgik det, at de bestående kloakanlæg skulle udskiftes i 1982.

C.

På teknisk udvalgsmøde d. 26.1.1976 understreges det, at hovedparten af landsbyerne er forsynet med et kloakanlæg som kommunen vedligeholder, og at kommunen har stigende udgifter til reparation af kloakledninger og pumpestationer.

D.

Af kommunens spildevandsplan fra 1977 fremgår, at Magleby er fælleskloakeret med et kommunalt spildevandsanlæg. Kommunen driver 3 ledningsanlæg med hver sit udløb : U 6.1, U 6.2 og U 6.3. Kommunen angiver i spildevandsplanen, at der skal etableres et afskærende ledningssystem, der fører spildevandet mod vest til Borre. Da der er tale om et fællessystem, skal der endvidere etableres et forsinkelsesbassin. Kommunen oplyser endvidere, hvilke ejendomme hvor det forventes, at der skal afstås arealer til etablering af de nye supplerende spildevandsanlæg.

E.

I november 1978 godkender Storstrøms amtsråd kommunens spildevandsplan, hvorefter planen har samme retsvirkning som den en

landvæsenskommissionskendelse vil have. Godkendelsen fastslog desuden, at Magleby var offentligt fælleskloakeret

F.

I 1989 vedtager kommunen en ny spildevandsplan som for Maglebys vedkommende fortsat fastslår, at Magleby er fælleskloakeret, og at kommunen ejer og driver kloakanlægget.

G.

I konflikten mellem kommunen og beboerne i Hjertebjerg-Elmelunde fastslår kommunens advokat Eigil Worm, at han har for disse byers vedkommende finder, at spildevandsplanen fastslår at Hjertebjerg og Elmelunde er offentligt fælleskloakerede.

H.

I slutningen af 1996 ændrer kommunen BBR-registeroplysningen for samtlige ejendomme i Magleby fra, at der er oplyst at der er : " Afløb til offentligt spildevandsanlæg" til "nedsivning" helt i strid med indholdet af den gældende spildevandsplan.

I.

I 2003 sælger kommunen ejendommen Klintevej 496 med den oplysning i skødet om at : " Ejendommen har afløb til offentligt spildevandsanlæg."

J.

Kommunen kan kun give tilladelse til hvidbogens mange dokumenterede tilladelser til tilslutning af spildevand, såfremt det er sket til et offentligt spildevandsanlæg jf. bekendtgørelse nr. 174 af 29.3.1974, samt vandløbslovens § 5 a.

Jeg skal til orientering oplyse, at jeg efterfølgende sender mailen til Social- og indenrigsministeriet, Folketingets Social- og indenrigsudvalg, samt Transparency International.

Med venlig hilsen

Uffe Thorndahl
Ambassadør for
Borgerretsbevægelsen